

REGIONAL
ENVIRONMENTAL
CENTER

TÁT-TOKOD települések csapadékvíz gazdálkodási koncepciója és klímaadaptációs lépései

A projekt az Európai Gazdasági Térség Pénzügyi Mechanizmus 2009-2014 keretében, a HU04-C3-2013 számú, „Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz” című pályázati felhívás keretében nyert támogatást.

Projekt azonosító: EEA-C3-8

A projekt az EGT Alapok révén **776 074 euró** támogatásban részesült.

A projekt izlandi, liechtensteini és norvégiai támogatásból valósult meg.

A Program célja

Az éghajlati megfigyelések és a regionális éghajlati modellek eredményei azt valószínűsítik, hogy a felmelegedési tendencia Magyarországon a 21. században is folytatódni fog. A csapadék mennyisége és eloszlása megváltozik. Szükség van tehát olyan tudományos alapokon nyugvó megbízható ismeretekre, amelyek segítik az adaptációs stratégiák kidolgozását, és támogatják az alkalmazkodást elősegítő döntések meghozatalát. E mintaprojekt célja az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenállás növelése, illetve az alkalmazkodás elősegítése.

Tát és Tokod településeken elsősorban a magas talajvízszint, a bányászat megszűnése miatti vízfakadások, és az extrém, nagy mennyiségű csapadék okoznak gondot. Ezek kezelését mintá beruházásokon keresztül támogatta a program.

Matematikai modell

A projekt innovációs tartalmának egyik eleme a települési vízgyűjtőn a csatornahálózatban és a befogadóban végbemenő, egymásra ható folyamatok szimulációs modellezésének alkalmazása, mint módszertan. A projekt célkitűzésével összhangban elkészült matematikai modell mintáértékű lehet más, hasonló domborzati és éghajlati adottságú települések számára is.

A projekt keretében elkészült a vízgyűjtő léptékben megalapozott, Tát-Tokod települések területére a gyűjtőrendszerre vonatkozó csapadékvíz-konceptióterv és tervezési útmutató, amely a tervezéshez ad iránymutatást, rávilágítva a különböző csapadékesemények esetén bekövetkező rendszerhatásokra. Az így megfogalmazott modellváltozatokon alapuló forgatókönyvek segítségével kerültek kidolgozásra olyan intézkedések, amelyek iránymutatást adnak az önkormányzatok számára, és egységesen, azaz vízgyűjtő szinten kezelik a települési csapadékvíz kérdéskört.

A munka szerződéses partnere a DHI Hungary Kft. (www.dhi.hu) volt.

Táti projektrész

Csapadékvíz és talajvíz okozta gondok

A település nagy részén a csapadékvizek kezelése szikkasztó árkokkal történik, nagyon kismértékű a víz zárt rendszerben történő elvezetése. A szikkasztó árkok egy átlagos időjárás esetén megfelelőek, de egy magas dunai vízállás és folyamatos esőzés mellett a megnövekedett talajvízszint miatt már nem működnek. Ezt igazolta a 2010. évi rendkívüli időjárás, amikor elsősorban Tát-Újtelep keleti részén alakult ki kritikus helyzet. A problémát fokozta, hogy Tokod település felől Tátra beérkező szennyvíz csatornába nagy mennyiségű csapadék került, és ez a szennyezett víz az akna fedlapokat felnyomva a közterületre folyt.

A lakóingatlanok terepszint alá épült helyiségeiben 2010-től fokozott gondot jelent a talajvíz, a megfelelő szigetelés hiánya miatt. Ha a településen teljes egészében megvalósul a zárt rendszerű csapadékvíz elvezetése, a helyzet javulni fog.

Megvalósult beruházások

A Falu-alja csapadékcsatorna megépítése

A csapadékvíz elvezetése a részben zárt, részben nyílt csapadékvíz elvezető rendszer kiépítésével és az Unyi patak talpárkába vezetésével megoldódott.

A meglévő vízvezető rendszer karbantartása

Összesen 12 km hosszú szakaszon ároktakarítás, a zárt csapadékvíz elvezető rendszerek tisztítása, a megsérült árokburkoló lapok helyreállítása, mely a település 31 utcáját érintette.

Elkészült tervek

Elkészült Tát-Kertváros csapadékvíz elvezetésének terve, mely elvi vízjogi létesítési engedélyt kapott.

Tát-Kertváros területéből egy 20 hektáros részre – a vízvezetés szempontjából legkritikusabb Nefelejcs utca és környékére – készült vízjogi létesítési engedélyezési terv.

Tokodi projektrész

Tokod település központban jellemzően a csapadékvíz, illetve a bányavíz szivattyúzás megszűnésével megjelenő források, vízfakadások okoznak gondot.

A hegyoldalakból a vízfolyások nagy mennyiségű csapadékvizet hoznak le a településen keresztül az Únyi patakba. Tokod nagyrészt domboldalon fekszik, és a csapadékvíz elvezető árkok valamint a szegélyköves utak szintén az Únyi patakba vezetik a vizet.

Tokod-Üvegyár településrészen egy monolit „U” szelvényű csapadékvíz csatorna került kiépítésre az 1950-es években, mely komoly karbantartásra szorul. A Duna közelsége miatt állandósult magas talajvízszint a szennyvízcsatorna és szennyvíztisztító üzemeltetésében jelenleg komoly problémát okoz, mivel az öreg tokos betoncsövekből épült szennyvízcsatornába infiltráció útján nagy mennyiségű talajvíz jut, jelentősen emelve a szennyvízelvezetés és kezelés költségeit.

Megvalósult beruházások

Tokod Nagyközség Önkormányzata lefolytatta a közbeszerzési eljárást a tervezési keretszerződésre, mely a koncepciótervek, az elvi vízjogi tervek, engedélyezési tervek, tendertervek, kiviteli tervek elkészítésére vonatkozott. A tervezési szerződés megkötésre került, a tervezés a matematikai modell figyelembe vételével történt.

A csapadékvíz-elvezető infrastruktúra felújítási és karbantartási munkáira vonatkozó közbeszerzési eljárás Tokod falu és Tokod-Üvegyár településrészeket érintően megtörtént. A nyertes vállalkozóval a szerződéskötésre sor került. Az Ady Endre út – Kodály Zoltán köz által határolt területen a kivitelezés befejeződött.

Az infrastruktúra felújítási munkák elkészültek. A beruházási munkák jogerős vízjogi létesítési engedélyre rendelkezésre áll, a kivitelezési munkák közbeszerzési eljárása lezajlott, a beruházás 2016. április 21-ig befejeződik.

Kapcsolattartás:

Parragi György, Tát Város Önkormányzata, +36-33-514-512, www.tat.hu
Pétervári József, Tokod Nagyközség Önkormányzata, +36-33-505-110, www.tokod.hu